

VEDLEGG 1 - INNKOMNE INNSPILL

INNSPILL TIL KONKRETE FERDELSÅRER

Historisk jernbanetrasé langs Driva, Dovrebanen jernbanehistoriske forening ved Mogens Juul Rasmussen

Dovrebanen jernbanehistorisk forening fremmet et innspill til en ny turveg langs nordsiden av Driva, fra Aune til Isholbrua. Traséen er tenkt å følge en gammel rute som ble stukket ut i forbindelse med planleggingen av en jernbane til Sunndalsøra i forbindelse med malmtransport fra Folldal verk. Forslagsstiller foreslår å sette av midler til dokumentasjon, befaring og utredning av traséen, og at det nedsettes en egen arbeidsgruppe for å se på mulighetene til å finansiere en slik trasé. Traséen kan ta utgangspunkt i befaringsrapporten til Kaptein Lund i 1886, jernbaneundersøkelsen i 1892/93 og Stortingsproposisjon nr. 106 i 1911. Det er ønskelig at traséen tilrettelegges for rullestol, barnevogn, sykler og rulleski. Følgende konkrete tiltak foreslås:

- Nedsett en arbeidsgruppe
- Undersøk hvilke dokumenter som foreligger i ulike arkiver og få kopier av disse.
- Med bakgrunn av dokumentasjonen foreta en befaring langs strekningen
- Vurder en tverrforbindelse over Driva ved Aalbusøya
- Utarbeid kostnadsoverslag for bygging av traseen
- Undersøk mulighetene for å få økonomisk støtte fra ulike samarbeidspartnere
- Sikre at eventuelle jernbanehistorisk dokumenter blir tatt vare på for å dokumentere jernbanens historie i Oppdal.
- Vurdere om traseen også kan brukes til å stille ut kunstinstallasjoner.

Turstier rundt Orkelsjøen, Orkelsjøen Hytteforening ved Tor Snøve

Forslaget er et supplement til allerede tilrettelagte stier. Dette er en tilrettelagt en tursti med trimposter rundt Orkelsjøen med en avstikker opp til Skjevåkhåmmåren. Turstien er koblet på DNT sin rute vestover. Orkelsjø-området er et populært turområde for mange sommers tid.

Forlengelse av turveiene og skiløypene i Kåsen mot sentrum, Øvre Kåsen vel ved Vegard Kilde

Forslaget går ut på å forlenge dagens turløype over industrivegen, på kanalen kommunen har laget og i lett terreng til jernbanebrua. I tillegg bør det komme et opphevet gangfelt ved Rødskrubbvegen. I dag trækkes skispor med skuter ned til industrivegen og E-verket. Forslagsstiller mener forslaget vil gi lettere og mer tydelig adkomst til Kåsen hele året. I dag er det merket tursti som ender midt på industrivegen, der det var en påkjørsel for et par år siden.

Stien gir ifølge forslagsstiller enkel adkomst for alle som bor sør for Spar, sentrum og begge hotellene så lenge ny undergang ved Skifer ikke er realisert. I tillegg er dette en sti med universell utforming til Elgtjønn-runden. Stien gir økt trafiksikkerhet med god kryssing av Industrivegen og nedlegging av ulogisk sti i dag. Tiltaket anses som rimelig da kommunen allerede har opparbeidet kanalen og en god nok veg som kan benyttes langs denne. Kommuneplanen viser friområde, så det må undersøkes om tursti er en del av dette formålet.

Ny turvei langs Industriveien, med bruk av eksisterende veier på og langs golfbanen, Øvre Kåsen vel ved Vegard Kilde

Forslagsstiller peker på at det er en god del personer som går langs industrivegen, under jernbanebrua ved miljøstasjon og opp mot Bjørkmoen/Høgmo og tilbake til sentrum på vestsiden. Forslaget prøver å utnytte det som er av adkomst fra Kåsen boligområde, veier i forbindelse med golfbanen, og dagens bru som har gangfelt som ikke benyttes. Turveien kan lages med grus, eller det som måtte være fornuftig.

Forslaget benytter dagens vegsystem og er derfor ikke alt for kostbart. En må gå i dialog med golfklubben for eventuelle avklaringer og sikre sambruk slik at golfklubben også ser nytte av turstien. Man får mye for pengene da en benytter dagens veisystem, og mener forslaget er i tråd med planformålet. Med brøyting om vinteren vil en få en fin turveg til de som i dag går i skiløypene på skistadion.

Turstinettet i Kåsen, Odd Magnar Vognild

Forslaget dreier seg om merking og rydding av stier i Kåsen. Området beskrives som et kjerneområde for folk i sentrum og det bør legges ned mer arbeid i rydding og tynning av skog for å gi mer utsyn.

Videre går innspillet ut på at merking av løyper og stier i Oppdal kan være noe mangelfull i forhold til andre store destinasjoner. Fargekoder og flere oversiktskart ved kryss legges frem som et forslag. Skiltingen må legges bedre til rette for de som kommer utenfra og ikke er kjent. Kvaliteten på skiltmateriale kunne også vært bedre ifølge forslagsstiller.

Turløyper Stølen – Fjellskolen, Odd Magnar Vognild

En meget populær skiløype som etter noen års snømangel opplevde stor økning nå i vinter. Midtuke og på kveldstid er den ifølge forslagsstiller den meste brukte løypa i Oppdal. Det nye kartet i starten av løypa er kjempebra, ellers litt kartmangler underveis der løypa deler seg. Det pekes videre på rundløypa som ble planlagt for mange år siden og som enda ikke har sett dagens lys da den stopper ved Stavåløkkja/Maurhauen. Det ble for en del år siden pekt ut en trase videre som kom inn på løypa igjen ved Aunsetra. Dette hadde blitt en veldig bra rundløype og vil den avlaste nåværende løype ned fra krysset Fjellskolen/Stavsjøen. Her går i dag løypa begge veier som hver vinter skaper mange og farlig situasjoner da løypa er tidvis smal, inneholder skarpe svinger og byr opp til høy fart.

Turveg Festa – Osen (- Langodden), Olav Kvam (gitt muntlig)

Forslaget går ut på å merke opp en tursti/turveg fra Festa bru opp til Vardammen, videre nordover mot Horndbrua på vestsida av elva, før man følger Hornlivegen helt til Gjevilvatnet. Derfra kan man gå videre mot Langodden. Forslaget vil ifølge forslagsstiller avlaste trafikken langs Osvegen, hvor trafikken er stor.

Informasjon om dyr på beite, Solveig Sneve Heim (gitt muntlig).

Det bør informeres bedre om hensyn man som friluftsutøver skal ta i forhold til dyr på beite, spesielt i Kåsen. Dette kan være informasjon om dyrenes atferd og behov, en generell oppfordring til å ferdes hensynsfullt hele året, og andre hensyn man må ta til beitedyr. Denne informasjonen bør tas med på informasjonstavler når kommunen og andre setter opp informasjonstavler, det gjøres det ikke i dag.

Tursti Sentrum – Vang/Prestmoen, Oddveig Torve

Denne turen kan starte fra flere punkter: I sentrum, Sagtunet, idrettsbanen, Vikaveien. Slutt på stien er ved Prestmoen – Vang – Pilegrimsleden (like ved brua over Skjørddøla). Turen starter ved å følge eksisterende sti (Lions løypen ved Ålma) videre følges stien etter lysløypen ett stykke før en tar av og følger sporadiske stier til Røtvegen (dette stykket må etableres som ny trasse (sti). Videre fra

Røtvegen følges sti helt ned til brua ved Vang. Det bør tilrettelegges grunder med automatisk lukking i stedet for gjerdeklyv da mange har problemer med disse. Skilting, merking og noe vegetasjonsrydding må også gjøres.

Fiskesti langs Álma – Opdal Jæger- og Fiskarlag (gitt muntlig)

Forslaget innebærer start ved brua ved Orkelsjøvegen rett øst for skytteranlegget. Forslaget følger deretter Álma gjennom fritidsparken og sentrum, med slutt ved Vasslægja. Det er ønskelig å tilrettelegge for jevnlig fiskeplasser langs stien. Stien skal være universelt utformet og tilrettelagt som et lavterskeltilbud med gratis fiske. OJFL vil sette ut fisk og ordne gyteplasser og stiller med dugnadsinnsats ved en eventuell etablering.

Tursti fra Vangslia til Stølen om Hovden – Sigmund Fostad

Forslag til en slik sti som vil kunne bety mye for mange forskjellige grupper og aldre. Det er stien mellom Vangslia og Stølen som allerede ble utpekt i første kommuneplan i 1987, men som senere fra tid til tid både er «glemt» eller utelatt i alle utpekinger og prioriteringer. Kanskje årsaken ligger i at den er et så selvsagt og naturlig stivalg at ingen har følt ansvar for å få den realisert? Jeg forstår ikke hvorfor denne stien er «glemt» i alle år.

Likevel er det all grunn til å tro at realisering av denne stien automatisk vil bli et tilbud for de mange så snart den er klargjort. Fra Stølen kan den i hovedsak følge den gamle Gamle Kongeveg fram til Hovdenområdet, og fra dette området kan den legges i leiet for forbindelsesløypa vestafor Skjørstadhovden (alpint), ovafor dyrkajorda på Skjørstad, og så skrått mot til Vangslia, alternativt i forbindelsesløypa (alpint) over Skjördøla mot Vangslia.

Forslagstiller peker på at nesten alle kan ha nytte og glede av en slik sti. Fra denne stien vil en ha en flott panoramautsikt over sentrumsområdet, Drivdalen, og hoveddalen vestover, for ikke å snakke om alle fjellområdene i sør og vest. Barn og unge vil ha glede av en slik fin tur som kan gjøres akkurat så lang som man selv ønsker. Voksne i alle aldre kan ha det fint på denne stien – da den vil ikke være spesielt anstrengende eller vanskelig. Og den vil være en særdeles fin anledning til å vise fram store deler av den fine bygda vår for gjester. Og den vil selvfølgelig være en kjempeopplevelse for pilegrimene på vei fra Vang og østover til gamle Gamle Kongeveg videre fra Stølen.

Hele traseen kan legges i utmarksterreng, og kan både utpekes og merkes med grunnlag i friluftlovens regler. Fra Stølen til Hovedområdet kan den for store deler legges i den gamle Gamle Kongeveg som fortsatt er tydelig i terrenget, og for resten av strekningen vil den nevnte løypetraseen være den mest praktiske løsningen.

Med den umiddelbare nærhet til det tettbefolkede sentrumsområdet vil en slik sti bli mye brukt, og være en vesentlig triveselfaktor både for nærområdet og tilreisende.

Det er på tide at den viktigste stien i hele kommuneområdet blir realisert!

Sikring av stien ned til Magalaupet – Arnulf Fiskvik (gitt muntlig)

Innspillet går ut på å gjennomføre enkle sikringstiltak nede ved berget på Magalaupet. Mange besøker Magalaupet i løpet av sommersesongen, men det er ikke gjennomført sikringstiltak nede ved bergene.

FRA ÅPENT INFORMASJONS- OG INNSPILLSMØTE 11.04.2018

Det ble avholdt åpent informasjons- og innspillsmøte 11. April. Her ble det gitt informasjon om planen og gjennomført gruppearbeid. Gruppene ble oppdelt etter geografi og det ble lagt ut innspillskjema og kart. 36 personer fra ulike interesser var tilstede.

GRUPPE/OMRÅDE	FORSLAG TIL TRASÉER	ANDRE FORSLAG
Drivdalen – Engan	<ul style="list-style-type: none"> • Skoresbrua – boligfeltet Driva (skilting og rydding av skog). 	<ul style="list-style-type: none"> • Stier tilrettelagt av Dovrehallen Grendalag på Engan tegnes inn i kart.
Midtbygda/ Raudhovden /Skardalen	<ul style="list-style-type: none"> • Skiløypa Vangslia – Grøtsætra: avstikker til Fjellveien, Midtbygda skole, Vognill boområde og Haugen gård. Se vedlegg. • Skiløype Stensheim - Skaret. Se vedlegg. • Tursti langs Driva fra Vengavollspranget til Svorunda med avstikkere opp til Rv70 (Gulaker, Grøtan, Berghallen, Ålbu, Festa). Se vedlegg. • Knytte sammen traséene rundt Raudhovden. • Ny trasé: Hindseth – Trånnåbakksetra • Ny trasé Kvamman – Bårdsfjellet • Vedlikehold av eksisterende stier: <ul style="list-style-type: none"> ○ Normalveien fra Festa ○ Hindset'n ○ Trånnåbakksetra 	<ul style="list-style-type: none"> • Prioriter merking av stier der folk bor. • Lag rundturer og bærekraftige stier med info og merking. Viktig at stiene er godt tilrettelagt før de markedsføres. • Fokus på bærekraftige klopper og infotavler for å gi info til brukerne. Viktig at slike prosesser skjer i rett rekkefølge mht grunneiere og andre.
Sentrum/Hovden/ Kåsen	<ul style="list-style-type: none"> • Koble skiløypa i Kåsen til sentrum • Rundløype for sykkel i Kåsen – konkurranseløype tilknyttet til enertraseen og skianlegget. • Koble hytteområde i Stølen/Sletvold mot sentrum ved å følge gamle Gamle kongeveg/pilegrimsleia. • Oravegen – Våttåhauan – skiltes og brukes som hovedtrasé • Hevlesekspressen – bruer - skiltes • Koble Mjøastien til Hevleslia • Koble sammen Hovden og Stølhøa med skilting og merking. • Sikre og videreføre adkomsten til Stølhøa om Stølen • Utbedring av stiene rundt Svarthaugen mtp sykkel. <ul style="list-style-type: none"> ○ Svarthaugseterstien – merking. Kan fungere som avlasting av «normalstien». 	<ul style="list-style-type: none"> • Ny parkering i Kåsen • Parkering i området rundt Hovden • Skilt og skiltplan som følger nasjonal standard • Bruer, klopping og gjerder • Nummerering av stier • Definerte startpunkt/utfartspunkt – fokus på den grønne aksene. • Viktig med tilgang fra boligområdene til turområdene, blant annet gjennom å ivareta råk og korridorer.
Gjevillvassdalen – Skaret	<ul style="list-style-type: none"> • Den gamle jernbanetraséen langs Driva mot Sunndalen. Jamfør riksarkivet og eget innspill fra Dovrebanen jernbanehistorisk forening over. • Osen – Rauøra: sti langs vannkanten. • Turløyper rundt Rauøra 	<ul style="list-style-type: none"> • Primærnæringa må komme så tidlig som mulig inn i tilretteleggingsprosesser • Vi må tilrettelegge for bærekraftig bruk i takt med at friluftaktiviteter utvikler seg. • «Opplæring» av turfolk mtp å ta hensyn til natur og beitedyr. • Viktig med fokus på nærturer. • Konsentrasjon rundt utfartssteder hvor det er godt tilrettelagt.

Lønset – Storlidalen	<ul style="list-style-type: none"> • Fjerning av sykkelstien i Horvli – Sæterhaugen (foreligger ikke avtaler og parkering) • Storli – Tovatna: merking av den gamle anleggsvegen innover mot Tovatna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Informasjon om parkeringsplasser • Tilrettelegge bedre gjennom søppel- og toalettfasiliteter • Gjennomgang av stier for å sikre at det foreligger avtaler.
Kåsen - Østfjella	<ul style="list-style-type: none"> • Det må avklares parkering i Kåsen etter utbyggingen av industriområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> • All utmark brukes til næring. Nye tilretteleggingstiltak må ta hensyn til tidligere bruk – og på premissene til eksisterende bruk. • Ønske om å kunne stenge stier/løyper i perioder, spesielt når det er slipp/sanking av beitedyr og andre sårbare perioder. • Traséer som er inntegnet men hvor det mangler avtaler, må følges opp. • Nye traséer må avklares før de offentliggjøres.

INNSPILL TIL GENERELLE TILTAK

Sammenstilling av innspill som er kommet gjennom innspillsmøte og møter i referansegruppa sortert etter tema.

Skilting, merking og informasjon

Informasjon og kunnskapsheving om lover, herunder retter og plikter om ferdsel, hensyn og tilrettelegging, bør bli en viktig del av innholdet i planen. Det bør lages en skiltplan som følger nasjonal standard. Forslag til konkrete tiltak:

- Det bør bli flere passasjer ut til utmarka, spesielt fra boligområder.
- Mer skilting og tilrettelegging i og rundt hytteområdene.
- Skilting og merking av parkeringsplasser
- Vent med markedsføring og informasjon før stien er godt nok tilrettelagt.
- Det bør på informasjonstavler og i annen markedsføring informeres om beitedyr, herunder hensyn som bør tas og hvilke perioder beitedyr er sårbare.
- Fokus på bærekraftige informasjonstavler og tilretteleggingstiltak.

Samarbeid og dialog

Prosessen som ble kjørt med tilrettelegging av Mjøastigen beskrives som et eksempel til etterfølgelse. Tiltakshaver kom her med forslag til hvor stien burde gå og snakket med grunneierne god tid i forveien. Tiltakshaver hadde her en åpen og ydmyk holdning i møte med grunneiere. Videre bør det fokuseres på bærekraftige klopper og infotavler for å gi info til brukerne. Forslag til konkrete tiltak:

- Utgangspunktet er at det skal foreligge frivillige avtaler mellom grunneiere og tilrettelegger. Dette bør også etterstrebes ved tidligere tilrettelagte stier hvor det er mangelfullt med avtaler.
- Primærnæringa og grunneiere må komme så tidlig som mulig inn i tilretteleggingsprosesser.

- Det bør etableres dialog med beitelag/beitenæring ved etablering av nye traséer. Dette for å enes om praktiske hensyn som kan tas ved etablering av traséen.
- Samarbeid mellom utøvere av friluftsliv og beitenæring ved rydding av traseer? Begge er tjent med ryddige traseer som er godt ryddet med hensyn til vegetasjon.

Kompetanseheving

Hva er lov med hensyn til organisert aktivitet, og hvor går grensen mellom en organisert aktivitet og annen tur hvor flere folk ferdes i lag? Det må avklares og redegjøres for hva som menes med «organisert aktivitet», og hvilke regler som gjelder i ulike områder. Forslag til konkrete tiltak:

- Invitere fagpersoner til å ta med grunneier, beiterettshavere, brukergrupper og andre ut på befarung for å redegjøre for typiske saker som kan oppstå mellom grunneiere/beitebrukere og øvrige brukere.
- Informasjon og kunnskapsheving om lover, herunder retter og plikter om ferdsel, hensyn og tilrettelegging, blir en viktig del av innholdet.
- Skikk og bruk i utmark – burde ta med et avsnitt om det. Viktig å poengtere at allemannsretten også inneholder en rekke plikter.
- Det bør redegjøres for forholdet mellom gående og syklist juridisk.
- Kunnskapsheving av turfolk med tanke på å ta hensyn til natur og beitedyr.
- Viktig og ikke tenke bare på syklist, men også andre brukergrupper.
- Randonee/skigåing bør nevnes i planen. Avklare og redegjøre for rettigheter og plikter for skikjøring i ut- og innmark. Skred og sikkerhetsaspektet ved dette bør også nevnes.

Parkering

Tilrettelegging og parkering – forslag om å innføre standarder og system for å ta seg betalt for parkering på eiendommen sin. De som ønsker å ta seg betalt skal få gjøre det.

Parkeringsplasser bør redegjøres for i planen, også forslag til nye parkeringsplasser og hvordan slike prosesser skal kjøres. Identifisering av populære toppturområder og tilrettelegge parkering for det. Også her blir informasjon og markedsføring viktig. Forslag til konkrete tiltak:

- Etablere en standard for privat parkering hvor kommunen leverer parkeringsskilt som viser at dette er en «godkjent» parkeringsplass. Ta kontakt med de som har parkering og spørre om det er greit at vi henger opp skilt med info om parkeringsplassen og vipps blant annet. Bygdeallmenninga kjører prosesser på parkeringsplasser, blant annet i Vetlvonen.
- Det bør sees på mer parkering i området rundt Hovden
- Områdene rundt Oppdalstoppen hyttefelt beskrives som problematisk. Mye villparkering og dårlig informasjon. Det er en kommunal parkering rett øst for Stølen skisenter.
- Definerte startpunkt/utfartspunkt i sentrum med fokus på den grønne aksene

Søppel og avfallshåndtering

Det bør etableres et program for dette – aktiv rolle fra kommunen for å tilrettelegge med søppeldunker og andre tilretteleggingstiltak.

Søppel er i utgangspunktet ikke et stort problem, og handler mye om holdninger. Men;

- Kåsen – søppelproblem noen steder.

- Ishol – utfordring med camping. Padlere på private initiativ stopper også ofte her. Området brukes mye til camping, overnatting og annet. Et område det bør gjøres noe med. Skal det settes opp søppeldunker og sanitæranlegg må det inn i driftsrutiner.
- Tilrettelegge gjennom søppel og toalettfasiliteter
- Et eksempel som nevnes til etterfølgelse er Brandstad i Sunndal kommune, hvor kommunen har tilrettelagt med toalett- og parkeringsanlegg. Dette ble gjort for å kanalisere og tilrettelegge for store mengder ferdsel.